

VILPPI KANNATTAA (ainakin jasku)

Vahtokikka vätyksille

Punainen surkio. Vaahto ei koskaan korvaa karmiruuveja.

Taloon pitäisi asentaa uudet ikkunat, mutta miksi uhrata aikaa ja rahaa karmiruuveihin, hengittävään vaahtoon ja uratiivisteeseen? Eikö ikkunan voi vain vaahtottaa paikalleen? Vaahto tukkii laajetessaan kaikki kolot, pitää ikkunan lujasti paikallaan ja pakkasen loitolla. Naurettavan helppoa!

Niin ei kuitenkaan voi tehdä, valitettavasti. Syitä on useita: Vaahto saattaa levitä ympäriinsä ja sitä joutuu kaapimaan pois myöhemmin. Polyuretaanivaahto haurastuu auriongonvalossa ja muuttuu ajan myötä huokoiseksi, jolloin ikkuna putoaa pois paikaltaan. Tavallinen vaahto voi myös kerätä kosteutta seinän sisään, mikä johtaa ajan kuluessa ikkunan ja seinän lahoamiseen.

Asiat kannattaa yleensä tehdä sääntöjen mukaan, jotta niitä ei tarvitse myöhemmin katua. **Ei kuitenkaan aina.** Esittelemme pari hyvää vippaskonstia ja joitakin todella tyhmiä temppuja.

Ruuveja ei saa koskaan lyödä pohjaan vasaralla, kumisaumaa ei saa koristella hiekalla, jotta se näyttäisi laastilta eikä koolausta saa rakentaa pätkistä.

Mutta jos se toimii ja säästää sekä aikaa että vaivaa, miksei niin voisi tehdä?

Itse asiassa vilppi kannattaa usein. Ohjeet ja suositukset on tehty noudatettaviksi, mutta joskus ne pelaavat liikaa varman päälle. Silloin kannattaa oikaista. On kuitenkin tiedettävä tarkasti mitä tekee ja oltava varma siitä, etteivät laatu ja turvallisuus kärsi.

Tartumme härkää sarvista ja esittelemme muutaman fiksun tavan huijata. Osa on helppoja nakkeja, mutta jotkut vaativat, että pidät kielen keskellä suuta. Jotkut konstit ovat niin tyhmiä, ettei niihin pidä sortua koskaan! □

VANHA KAHVA KIINNI PUUTIKUILLA JA LIIMALLA

Jos asut vanhassa talossa, jossa on alkuperäiset väliovet, olet varmasti törmännyt irrallaan heiluviin ovenkahvoihin ja lukkokilpiin. Ne on yleensä ruuvattu kiinni niin monesti, etteivät ruuvit tahdo enää tarttua kiinni mihinkään. Reiät voi paikata nopeasti liimaamalla reikiin pieniä puutikkuja. Katkaise tikut mittaam ja ruuvaa ruuvit paikoilleen, kun liima on kuivunut. Ruuvit pysyvät paikoillaan jonkin aikaa, mutta annamme konstille vain keltaisen hymiön.

MUURAA PAKKASELLA

Sekoita laastiin ja betoniin vähän viinaa, jos joudut muuraamaan, valamaan tai rappaamaan pakkasella. Niin tehtiin ennen myös rakennustyömaalla.

Vihreä hymiö. Muuraus kannattaa peitellä, jotta se saa kovettua rauhassa.

Mieti, missä on näkyvin paikka

Jotkut paikat ovat piilossa katseilta, mutta toiset näkyvät koko ajan ja joka suuntaan. Jos seinälaatat ovat siisteissä riveissä pesualtaan yläpuolella ja lattialaatat täysin suorassa pöntön edessä, seinänvierustoilla ei ole niin suurta väliä.

Neuvo saattaa kuulostaa kehotukselta hutiloitin, mutta oikein käytettynä menetelmä on osoitus ammattitaidosta. Laatoituksesta tulee luultavasti parempi, jos sen ei tarvitse olla täydellinen joka paikassa.

Samaa periaatetta voi soveltaa muissakin paikoissa. Huolehdi siitä, että laatat ovat suorassa linjassa kaikkein näkyvimmillä paikoilla, valitse kaikkein siisteimmät laudat talon etuseinään ja tasoita kipsilevyt huolellisesti paikoissa, joissa valo paljastaa epätasaisuudet.

EI NÄIN!

Laatat eivät aina asetu viivasuoriin linjoihin, mutta jos saumat alkavat pykältää, sen ei pitäisi näkyä keskellä lattiaa.

TÄTÄ NAAMAT TARKOITTAVAT

Kaikki kunnossa. Hyvä keino ratkaista vaikeita ongelmia, kunhan tiedät, mitä teet.

Onnistuu yleensä, mutta ole varovainen. Suhtaudu kriittisesti, sillä oikotie ei ole aina tarpeeksi hyvä keino.

Ei käy missään tapauksessa. Älä tee sitä, vaikka se kuulostaisi hyvältä.

Väännä kierot tolpat suoriksi

Olet rakentamassa puurunkoa, kun huomaat, että osa tolpeista on vääntynyt pinossa mutkalle. Sinulla on kuitenkin kiire, joten kiinnitä tolpat huolellisesti toisesta päästä. Kaiva seuraavaksi esiin ruuvipuristin, väännä tolpan toinen pää suoraan ja kiinnitä se lankkuun kahdella vinoon poratulla ruuvilla.

Tolpat pitää kiinnittää lujasti molemmista päistä, jotta kipsilevyruuvit eivät kierry ulos.

NO JAA

Voihan sen näinkin tehdä, jos ikkunat ovat pahasti tiellä eikä runkotolppien jako sovi ikkunan mittoihin. Ylimääräiset lankut vievät kuitenkin tilaa eristeeltä.

NIPISTÄ KUIVUMISAJASTA

Vaikka maalipurkin kyljessä lukee, että maalin pitää kuivua 24 tuntia, seinän voi maalata hyvissä olosuhteissa uudelleen jo viiden tunnin kuluttua.

Siinä on vain yksi riski. Valmistajat eivät ota vastuuta mahdollisesta epäonnistumisesta, ellei ensimmäinen kerros ole saanut kuivua 24:ää tuntia. Yleensä kuivumisajasta voi nipistää, mutta omalla vastuulla. Lopeta heti, jos törmäät märkään maaliin.

Asenna ikkunat seinään jo etukäteen

Jos ikkunat saapuvat työmaalle ennen aikojaan ja ovat pahasti tiellä, ne voi asentaa seinään heti, kun runko on valmis. Jos ikkunoissa ei ole valmiita reikiä karmiruuveille, ikkunat voi kiinnittää lankkuihin "väärältä puolelta". Jos pienet ikkunat eivät sovi runkojakoon, ne voi nostaa paikalleen valmiiksi lisälankkuihin kiinnitettyinä. Valmiiksi kiinnittämistä kannattaa kuitenkin välttää ja ruuvata ikkunat kiinni varsinaisiin runkotolppiin.

Runkoon ei kannata lisätä tarpeettomasti ylimääräistä puutavaraa, sillä se vie tilaa lämpöeristeiltä.

Uudet laatat käden käänteessä

Oleko kyllästynyt kylpyhuoneen vanhaan laattalattiaan, mutta et millään jaksa tehdä kaikkea uudestaan? Onneksi kaikkea ei ole pakko aloittaa alusta. Jos vanhat laatat ovat lujasti kiinni, mikään ei estä asentamista uusia niiden päälle. Oven pitää tietysti mahtua avautumaan, ja pönttö, lavuaari sekä muut kalusteet pitää poistaa väliaikaisesti, mutta laatat eivät ole mikään ongelma. Jos lattiassa on yksittäisiä irtolaattoja, irrota ne ja täytä reiät saneerauslaastilla. Vanhat laatat pitää myös pestä ennen uusien asentamista, jotta laasti tarttuu niihin kiinni.

Ehdottomasti vihreä hymiö. Muista kuitenkin, ettet voi tehdä viemäriasennuksia itse. Siihen tarvitaan putkiasentajaa.

Roudasta ei tarvitse aina välittää

Aiotko pystyttää aidan tai grillikatoksen tolppien varaan? Jos teet rakennelman kuivalle hiekkamaalle, tolppia ei tarvitse routasuojata. Riittää, että tolpat ovat lujasti paikoillaan. Routasuojaukseen tarvitaan silloin, kun maassa on isoja kiviä tai vettä läpäisemätön kerros, jonka päälle jäätyvä vesi nostaa tolppia ylöspäin.

Jos maa on kuivaa ja hiekkaista, routa ei nosta tolppia ylöspäin.

Lyö ruuvit kiinni vasaralla

Ruuvit voi lyödä kevyesti kiinni vasaralla, jotta voit ruuvata kaksin käsin.

Jos kärki menee rikki ennen aikojaan, hyvin suunnattu isku ajaa saman asian.

Ruuvit ja porakone ovat korvanneet naulat ja vasaran monessa työssä. Vasara kannattaa kuitenkin aina pitää käden ulottuvilla, sillä siitä voi olla hyötyä yllättävissä tilanteissa. Kuten esimerkiksi ruuvaamisessa.

Joskus ruuvit kannattaa lyödä "hehtiin" eli kiinnittää kevyesti parilla vasaraniskulla ennen ruuvausta. Näin ruuvaamiseen jää kaksi vapaata kättä. Se tarkoittaa, että voit esimerkiksi kannatella lankkua toisella kädellä samalla, kun ruuvaat toisella. Vasarasta on hyötyä myös silloin, kun ruuvauskärki menee pilalle ennen kuin ruuvi on pohjassa. Ruuvi uppoaa pohjaan asti parilla hyvin suunnatulla iskulla.

Sepeli on aloittelijoita varten

Pitääkö pientä terassia varten oikeasti kaivaa puoli metriä syvä kuoppa ja lapioida tilalle suodatinhiekkaa, murskettua ja asennushiekkää? Se tuntuu hätävarjelun liioittelulta.

Sitä se myös tavallaan on. Jos maapohja on jo valmiiksi luja ja tiivis, riittää pohjaksi 3–5 senttiä syvä kuoppa, jossa on tilaa asennushiekalle ja laatoille. Tiivistä kuopan pohja tärylevyllä, ennen kuin ladot laatat paikoilleen.

Keltainen hymiö. Keino voi sopia terassille tai polulle, mutta tieliittymät vaativat lujemman pohjan. Jos haluat varmistaa että terassi kestää pitkään, lisäkerrokset ovat tarpeen vaikka olisit poistanut kaiken mullan.

Asennushiekka tasoitetaan vetämällä lauta oikeaan korkoon upotettujen ohjureiden yli.

Laatat ladotaan tasaiselle alustalle ja saumat täytetään hiekalla. Lopuksi laatoitus tiivistetään tärylevyllä.

JÄTÄ POHJUSTE POIS

Olet tekemässä uutta rakennusta. Olet ostanut kallista maalia, joka sisältää homeita ja sieniä torjuvia ainesosia. Eihän siinä enää kallista pohjustusta tarvita? Riittää, kun maalia sivellään puun pintaan hiekan normaalia paksumpi kerros tai puu maalataan kolmanteen kertaan.

Ei, se ei kertakaikkiaan käy! Jos jätät pohjusteen pois, joudut rakentamaan rakennuksen uudestaan muutaman vuoden kuluttua. Homeelta suojaava aine pitää sivellä puun pintaan ensimmäisenä, sillä muuten vesi tunkeutuu ajan myötä pintamaalin alle ja lahottaa puun pilalle.

Tässä on hieman huijaamisen makua, mutta lopputulos on yleensä erittäin hyvä.

Laske kattoa pensselillä

Seinän ja katon välistä kulmaa on melkein mahdotonta maalata tarkasti, sillä maalarinteippi ei asetu kulmaan kunnolla. Työssä voi käyttää apuna maalareiden suosimaa keinoa. Laske raja reilusti 5–20 millia seinän puolelle. Silloin maalaaminen sujuu helposti, linjasta tulee viivasuora ja lopputulos näyttää täydelliseltä.

SÄÄSTÄ RUUVEJA

Kourallinen ruuveja riittää alimman kipsilevykerrokseen, kunhan toinen kerros ruuvataan kattoon kunnolla. VÄÄRIN! Se toimii seinässä, mutta ei pidä alinta kerrosta kiinni katossa tulipalon sattuessa.

Uutta maalia vanhaan kattoon

Vanhojen sisäkattojen maalaamisessa on se vaara, etteivät uudet maalit välttämättä tartu niihin kunnolla kiinni. Perinteiset kalkki- ja liimamaalit kuluvat hitaasti pois, eivätkä uudenaikaiset maalit yksinkertaisesti pysy niissä kiinni. Maalin poistaminen on työlästä, joten kannattaa keksiä toinen keino. Yksi tapa on maalata katto uudestaan perinnemaalilla. Toinen keino on poistaa irtomaali ja käsitellä katto aineella, joka tasoittaa vanhan maalipinnan.

Keltainen hymiö, sillä maalia voi olla niin paljon, ettei sitä jaksa poistaa.

Rappaa kipsilevyt

Hiekasta ja saneerauslaastista syntyy upea rappaus.

Jos pinnoitat tiiliseinät kipsilevyillä lisäeristyksen takia tai rakennat kevyen väliseinän, voit rapata levyt helposti saneerauslaastilla. Saumaa levyjen saumat aluksi kipsilevytasoitteella. Käsittele pinta primerilla

ja levitä levyille ohut kerros laastin ja hiekan sekoitusta teräslastalla. Kun laasti on tarttunut kiinni alustaan, hierrä pintaan kuvio kostealla sienellä.

Saneerauslaastin ja hiekan sekoitus tarttuu kipsilevyn pintaan hyvin.

LAASTIN NÄKÖINEN SAUMA

Jos haluat käyttää ikkunan ympärillä elastista sauma-ainetta mutta et pidä sen pinnasta, voit naamioida sauman laastiksi. Puhalla kuivaa hiekkaa kostean sauman päälle, jotta saumasta tulee laastin näköistä.

Puulattia rimojen varaan

Haluat rakentaa uuden ja upean puulattian, mutta rakennekorkeus ei meinaa riittää tarpeeksi korkeiden niskojen asentamiseen. Mikä neuvoksi? Voit käyttää esimerkiksi väliseinätolppia, kunhan ne ovat kuivia ja suorita. Osta tolpat rautakaupasta ja tuo ne valmiiksi sisälle, jotta puut ehtivät mukautua huoneen kosteuteen. Anna puiden olla huoneessa viikosta kahteen. Tolppia voi käyttää niskoina sekä lappeellaan että syrjällään. Jos asennat tolpat lappeelleen, joudut tukemaan ne tiheämmin.

Jos laitat niskat lappeelleen tilan säästämiseksi, joudut käyttämään enemmän kiiloja.

IHAN OK
Koolauksen rakentamisessa voi käyttää luovuuutta, varsinkin, jos puutavara meinaa loppua kesken. Levyt varmistavat, että rakenteesta tulee tarpeeksi jäykkä.

MAALAA RUOSTE PIILON

Pihakalusteet pitäisi maalata, mutta metalliosien saumoissa on ruostetta, eikä ruosteen päälle voi maalata. Vai voiko? Voi, jos käytät esimerkiksi Hammeriten metallimaalia. Harjaa irtoruoste pois ja maalaa loput piiloon.

Jos haluat hienon ja tasaisen lopputuloksen, poista ruoste kokonaan.

Raot koolauksessa

Kipsi- ja muiden rakennuslevyjen taakse pitää rakentaa kestävä ja mittatarkka koolaus. Tärkeintä on, että levyt tuetaan lujasti kaikista saumoista ja reunoista. Jos reunat ja saumat on tuettu kunnolla, voi joihinkin muihin paikkoihin jättää rakoja. Puut saavat loppua kesken 20 senttiä ennen reunaa. Koolauksen mittatarkkuudella ei ole merkitystä rakenteen kannalta, sillä levyt jäykistävät rakenteen. Tällä keinolla voi säästää puutavaraa ja vaivaa.

Koolausten ei tarvitse yltää toisiinsa joka paikassa, sillä rakenne jäykistyy, kun levyt ruuvataan kiinni koolauksiin. Levyjen saumat ja reunat pitää kuitenkin tukea kunnolla.

Verkkoa paperin sijaan

Voit käyttää kipsilevyjen saumojen vahvistamiseen lasikuituverkkoa virallisen paperinauhan sijasta. Ammattilaiset eivät suosi keinoa, sillä takuut ja vakuutukset eivät kata työtavasta mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja. Verkko on kuitenkin hyvä apukeino etenkin amatööriöille. Verkko toimii etenkin silloin, kun seinään tulee lasikuitutapetti.

Verkko liimataan kiinni kipsilevyihin ja tasoite painetaan huolellisesti verkon läpi sauman pohjaan asti.

